

מאותו העולם, ושיקוהו עפר תחת
רגלי הצדיקים, שפתיב (מלאכי א)
ועסותם רשעים כי יהיו אפר תחת
כפות רגליכם.

עוד פתח ואמר, (איוב טו) ויקם בי
כחשי בפני יענה. במה מדבר?
אלא אשרי חלקו של אדם
שמשתדל בתורה לדעת את דרכי
הקדוש ברוך הוא. שכל מי
שמשתדל בתורה, כאלו השתדל
בשמו ממש. מה שמו של הקדוש
ברוך הוא עושה הנגהות, אף
התורה גם כן. בא וראה, מי
שעובר על דברי תורה, התורה
עולה ויורדת ועושה באדם
רשומים בפניו, כדי שישתכלו בו
עליונים ותחתונים, וכלם
שופכים קללות על ראשו.

והמדנו, כל אותם עיני ה'
שהולכים ומשוטטים בעולם
לדעת את דרכי בני אדם, כלם
זוקפים עינים ומסתכלים בפני
אותו האיש, ורואים אותם, וכלם
פותחים עליו: וי וי. אוי לו
בעולם הזה, ואוי לו בעולם הבא.
הסתלקו מסביב לפלוגי, שהרי
עדות בפניו, ורוח טמאה שורה
עליו. וכל אותם ימים שנמצא
רשם בפניו לעדות, אם מוליד כן,
הוא שולף לו רוח מצד הטמאה,
ואלו הם הרשעים של הדור, עני
הפנים, שרבונו עוזב אותם
בעולם הזה להשמידם לעולם
הבא.

שנינו, הצדיק הזכאי הזה
שמשתדל בתורה יומם ולילה,
הקדוש ברוך הוא מושף עליו
חוט אחד של חסד ונרשם לו
בפניו, ומאותו רשם פוחדים
עליונים ותחתונים. כך גם מי
שעובר על דברי תורה, מושכים
עליו רוח טמאה ונרשם לו בפניו,
וממנו בורחים עליונים

רגליהון דצדיקיא, דכתיב, (מלאכי ג) ועסותם
רשעים פי יהיו אפר תחת כפות רגליכם.

הו פתח ואמר, (איוב טו) ויקם בי כחשי בפני
יענה. במאי קא מיירי. אלא, זכאה
חולקיה דבר נש דאשתדל באורייתא, למנדע
אורחוי דקודשא בריך הוא. דכל מאן
דאשתדל באורייתא, פאלו אשתדל בשמיה
ממש. מה שמיה דקודשא בריך הוא עביד
נימוסין. אוף אורייתא הכי נמי. תא חזי, האי
מאן דעבר על פתגמי אורייתא, אורייתא
סלקא ונחתא ועבדא ביה נש רשימין
באנפוי, בגין דיסתפלון ביה עלאי ותתאי,
וכלהו אושדן לווטין על רישיה.

ותאנא, כל אינון עיני יי, דאזלין ושאטין
בעלמא למנדע אורחוי דבני נשא,
כלהון זקפין עינין, ומסתפלין באנפוי דההוא
בר נש, וחקמן להו, וכלהו פתחין עליה ווי
ווי. ווי ליה בהאי עלמא, ווי ליה בעלמא
דאתי. אסתלקו מסוחרניה דפלניא, דהא
סהדותא באנפוי, ורוחא דמסאבא שריא עלוי.
וכל אינון יומין דאשתכח רשימו באנפוי
לסהדותא, אי אוליד בר, אשליף ליה רוחא
מסטרא דמסאבא. ואלין אינון חייבי דרא,
תקיפי אנפין, דמאריהון שביק להון בהאי
עלמא, לשיצאה להו בעלמא דאתי.

תנינן, האי צדיקא זכאה דאשתדל באורייתא
יממא וליליא, קדשא בריך הוא משיף
עליה חד חוטא דחסד, ואתרשים ליה באנפוי,
ומההוא רשימא דחלי עלאי ותתאי. הכי נמי
מאן דעבר על פתגמי אורייתא, משכאן עליה
רוחא דמסאבא, ואתרשים ליה באנפוי, ומגיה
ערקין עלאי ותתאי. וכלא מכרזי עליה,
ותחתונים. וכלם מכריזים עליו: הסתלקו מסביב לפלוגי,

שעבר על דברי תורה ועל מצוות